

**VERENIGDE VERGADERING
VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE
GEMEENSCHAPSCOMMISSIE**

**Bulletin van de interpellaties
en mondelinge vragen**

Commissie voor de gezondheid

**VERGADERING VAN
WOENSDAG 1 DECEMBER 2004**

**ASSEMBLÉE RÉUNIE
DE LA COMMISSION
COMMUNAUTAIRE COMMUNE**

**Bulletin des interpellations et
des questions orales**

Commission de la santé

**RÉUNION DU
MERCREDI 1er DECEMBRE 2004**

Het **Bulletin van interpellaties en mondelinge vragen** bevat de integrale tekst van de redevoeringen in de oorspronkelijke taal. Deze tekst werd goedgekeurd door de sprekers. De vertaling - *cursief gedrukt* - verschijnt onder de verantwoordelijkheid van de dienst verslaggeving. Van lange uiteenzettingen is de vertaling een samenvatting.

Le **Bulletin des interpellations et questions orales** contient le texte intégral des discours dans la langue originale. Ce texte a été approuvé par les orateurs. Les traductions - *imprimées en italique* - sont publiées sous la responsabilité du service des comptes rendus. Pour les interventions longues, la traduction est un résumé.

INHOUD**MONDELINGE VRAAG**

- Van mevrouw Carla Dejonghe aan de heer 1
Guy Vanhengel, lid van het Verenigd
College, bevoegd voor het
Gezondheidsbeleid, Financiën, Begroting en
Externe Betrekkingen
- en aan de heer Benoît Cerexhe, lid van het
Verenigd College, bevoegd voor het
Gezondheidsbeleid en het Openbaar Ambt,
- betreffende "de impact van echinococcose
bij vossen op de Brusselse
volksgezondheid".

SOMMAIRE**QUESTION ORALE**

- De Mme Carla Dejonghe à MM. Guy 1
Vanhengel, membre du Collège réuni,
compétent pour la Politique de la Santé,
les Finances, le Budget et les Relations
Extérieures,
- et à M. Benoît Cerexhe, membre du
Collège réuni, compétent pour la Politique
de Santé et la Fonction Publique,
- concernant " l'impact de l'échinococcose
des renards sur la santé publique
bruxelloise ".

*Voorzitter: de heer Jean-Luc Vanraes,
Présidence de M. Jean-Luc Vanraes, voorzitter.*

De voorzitter.- Aan de orde is de mondelinge vraag van mevrouw Dejonghe.

MONDELINGE VRAAG

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW CARLA DEJONGHE

AAN DE HEER GUY VANHENGEL, LID VAN HET VERENIGD COLLEGE, BEVOEGD VOOR HET GEZONDHEIDSBELEID, FINANCIËN, BEGROTING EN EXTERNE BETREKKINGEN

EN AAN DE HEER BENOÎT CEREXHE, LID VAN HET VERENIGD COLLEGE, BEVOEGD VOOR HET GEZONDHEIDSBELEID EN HET OPENBAAR AMBT,

betreffende "de impact van echinococcose bij vossen op de Brusselse volksgezondheid".

De voorzitter.- Mevrouw Carla Dejonghe heeft het woord.

Mevrouw Carla Dejonghe.- Het aantal vossen in stedelijke omgevingen stijgt. In Brussel worden ze vooral vaker gesignaleerd in het zuidoosten van het gewest. Bovendien bestaan er aanwijzingen dat de aanwezigheid van deze stadsvossen' een aantal problemen met zich meebrengt, waaronder het gevaar op besmetting door echinococcose.

Ter verduidelijking : echinococcose is een parasitaire ziekte veroorzaakt door de larven van een wormpje dat zich in de lever nestelt. De parasiet verblijft in de dunne darm van bepaalde wilde vleeseters, in het bijzonder rosse vossen. Wanneer de dieren zijn besmet, scheiden zij eitjes

M. le président.- L'ordre du jour appelle la question orale de Mme Dejonghe.

QUESTION ORALE

QUESTION ORALE DE MME CARLA DEJONGHE

À M. GUY VANHENGEL, MEMBRE DU COLLÈGE RÉUNI, COMPÉTENT POUR LA POLITIQUE DE LA SANTÉ, LES FINANCES, LE BUDGET ET LES RELATIONS EXTÉRIEURES,

ET À M. BENOÎT CEREXHE, MEMBRE DU COLLÈGE RÉUNI, COMPÉTENT POUR LA POLITIQUE DE SANTÉ ET LA FONCTION PUBLIQUE,

concernant " l'impact de l'échinococcose des renards sur la santé publique bruxelloise ".

M. le président.- La parole est à Mme Carla Dejonghe.

Mme Carla Dejonghe (en néerlandais).- *Le nombre de renards est en augmentation en milieu urbain, surtout dans le sud-ouest de la région, ce qui entraîne une série de problèmes, dont la contamination par l'échinococcose.*

L'échinococcose est une maladie parasitaire provoquée par les larves d'un ver qui se niche dans le foie. Le parasite se loge dans l'intestin grêle de certains carnivores sauvages, en particulier les renards roux. Les animaux infectés éliminent les oeufs. L'homme est contaminé quand il avale ces oeufs. L'infection provoque une lésion qui se répand dans le foie et produit des

van de parasiet uit. De mens wordt besmet wanneer hij eitjes inslikt die door de uitwerpselen van besmette dieren worden verspreid. Vervolgens veroorzaakt de infectie een letsel, meestal ter hoogte van de lever. Daarop verspreidt het letsel zich progressief over de hele lever en veroorzaakt uitzaaiingen in de longen en in de hersenen. Typisch is dat de incubatieperiode bij mensen maar liefst tussen de vijf en de vijftien jaar bedraagt.

In België varieert het aantal besmette vossen van gebied tot gebied. In de Ardennen is maar liefst 35 procent van de vossenpopulatie besmet, in Vlaanderen vier procent, in Waals Brabant twee en in Brussel één procent. Problematisch is echter dat deze cijfers gebaseerd zijn op medische onderzoeken die uitgevoerd werden op dood aangetroffen vossen binnengebracht op het Pasteurinstituut. Hoewel de lokale overheden hiertoe wettelijk verplicht zijn, leert een korte rondvraag ons dat de karkassen van vossen lang niet in alle gevallen op het Pasteurinstituut worden binnengebracht, wat een correcte inschatting van het aantal met echinococcose besmette dieren bemoeilijkt.

Het besmettingsgevaar voor de mens kan vrij eenvoudig worden beperkt, mits een aantal voorzorgsmaatregelen in acht worden genomen : zo is het ten stelligste af te raden dode of levende dieren evenals hun uitwerpselen aan te raken. Voorts dienen rauwe groenten afkomstig uit een tuin die toegankelijk is voor vossen te worden vermeden. Ook het eten van vruchten of planten die op de grond liggen of laag groeien is af te raden.

In de gegeven omstandigheden en vooral gezien de verspreiding van deze parasitaire aandoening onder de Brusselse vossenpopulatie relatief beperkt is, is paniek geheel overbodig. Een degelijke en doordachte voorlichtingscampagne betreffende het probleem en de mogelijke gevaren voor de gezondheid is echter wel aangewezen. Volgende vragen zijn dan ook actueel :

1. Welke maatregelen worden momenteel getroffen om de bevolking van het Brussels

métastases dans les poumons et le cerveau. La période d'incubation est de cinq à quinze ans.

En Belgique, le nombre de renards contaminés varie d'une région à l'autre : 35% en Ardennes, 4% en Flandre, 2% en Brabant wallon et 1% à Bruxelles. Ces chiffres sont basés sur des recherches médicales effectuées par l'Institut Pasteur sur des renards morts. Quoique les autorités locales y soient légalement obligées, les carcasses de renards ne sont pas toujours apportées à l'Institut Pasteur, ce qui empêche une estimation correcte du nombre d'animaux contaminés.

La propagation à l'homme peut être limitée en observant quelques mesures préventives : il est interdit de toucher des animaux vivants ou morts ainsi que leurs excréments. Il faut éviter de consommer des légumes crus provenant d'un jardin accessible aux renards, ainsi que des fruits ou des plantes gisant sur le sol ou poussant près du sol.

La propagation de ce parasite étant relativement limitée chez les renards bruxellois, il n'y a pas lieu de paniquer. Une campagne d'information sérieuse et bien pensée est indiquée. Les questions suivantes sont d'actualité :

Quelles sont les mesures prises pour informer la population bruxelloise de l'impact possible sur leur santé de la présence des renards dans la ville ?

Avez-vous consulté vos collègues fédéraux et régionaux sur l'opportunité de diffuser largement auprès de la population bruxelloise la brochure de prévention rédigée par l'Institut Scientifique de Santé Publique, qui existe depuis mars 2003 ?

Hoofdstedelijk Gewest op de hoogte te brengen van de mogelijke impact die de aanwezigheid van vossen in de stad hebben op hun gezondheid ?

2. Hebt u terzake reeds overleg gepleegd met uw Federale en Regionale collega's om de preventiefolder die sedert maart 2003 reeds bestaat en opgesteld werd door het Wetenschappelijk Instituut voor de Volksgezondheid op grotere schaal onder de Brusselse bevolking te verspreiden ?

De voorzitter.- De heer Guy Vanhengel heeft het woord.

De heer Guy Vanhengel, minister.- Ik wil graag antwoorden op uw vraag over humane alveolaire echinococcose. Ik heb assistentie gevraagd van mevrouw Huytebroeck, die bevoegd is voor leefmilieu en in dergelijke materie over meer expertise beschikt. Zoals u het zelf beschrijft, gaat het hier om een parasitaire ziekte die wordt veroorzaakt door de larven van wormen die zich in de lever van de mens nestelen.

De infectie veroorzaakt een letsel, zogenaamde cysten, meestal ter hoogte van de lever. Het letsel verspreidt zich progressief in de lever en zaait uit naar de longen en de hersenen.

Een besmetting kan veroorzaakt worden door rechtstreeks contact met besmette dieren of onrechtstreeks door groenten, struiken – bijvoorbeeld door het eten van braambessen – en planten die in contact kwamen met dierlijke uitwerpselen. Humane alveolaire echinococcose kan dus een epidemisch karakter aannemen en een gevaar voor de volksgezondheid vormen. Bijgevolg is waakzaamheid geboden.

Toch denk ik niet dat het risico tot op heden van die aard is dat de ministers die bevoegd zijn voor gezondheid al maatregelen hadden moeten treffen en/of hadden moeten overleggen met de federale overheid. Ik baseer mijn conclusie op de volgende argumenten :

M. Le président. - La parole est à M. Guy Vanhengel.

M. Guy Vanhengel (en néerlandais).- *Pour répondre à cette question, j'ai fait appel à Mme Huytebroeck qui est compétente pour l'environnement et dispose de davantage d'expertise en ces matières. Il s'agit donc d'une maladie parasitaire due au développement dans le foie humain des larves d'un ver.*

L'infection se traduit par l'apparition d'une lésion, souvent au niveau du foie, qui peut produire des métastases au niveau des poumons ou du cerveau.

La contamination se fait par contact direct avec des animaux infectés ou par contact indirect via des légumes, des végétaux - par exemple des mûres sauvages - ou des plantes qui sont entrées en contact avec des excréments d'animaux. L'échinococcose alvéolaire humaine peut donc prendre un caractère épidémiologique et représenter un danger pour la santé publique. La vigilance est de rigueur.

Cependant, le risque actuel n'est pas tel que les ministres de la santé doivent prendre des mesures ou entamer une concertation avec le gouvernement fédéral. Mes conclusions sont basées sur les arguments suivants :

- *La maladie a été constatée dans des zones dénombrant beaucoup de renards infectés,*

- De ziekte wordt vastgesteld in gebieden met veel besmette vossen. Hoewel de vossenpopulatie in België en a fortiori ook in Brussel toeneemt, gaat het hier toch vooral om landen als Frankrijk, Duitsland, Zwitserland of Oostenrijk. In België varieert het percentage besmette vossen van streek tot streek : in de Ardennen 33%, in de Condroz 13%, in Vlaanderen 2%. Belangrijk om weten is dat de endemische zone (m.a.w. De risicozone voor besmette vossen) zich zeker niet tot Brussel uitstrekt maar eerder beperkt is tot het gebied ten zuiden van Samber en Maas, in het bijzonder ter hoogte van de Ardense hoogvlakte.
- Onze redenering wordt volgens mij ook gestaafd door het aantal besmette patiënten. Volgens de Europese cijfers die eind 2002 ter beschikking werden gesteld, bedraagt het totale aantal besmette patiënten in heel Europa ongeveer 600. In België zijn er sinds 1999 zes gevallen vastgesteld.
- De stadsbevolking loopt zeker geen hoog risico. De beroepen die een verhoogd risico lopen zijn landbouwers, jagers, jachtopzieners en boswachters.
- Ik ken de folder die de federale overheid heeft gepubliceerd ; daarnaast hoorde ik nog geen alarmerende berichten. Er is geen vraag geweest voor overleg of een verdere verspreiding van de brochure. Ik vermoed dat dat komt omdat ook volgens de federale regering het risico voor Brussel op dit ogenblik niet van die aard is dat er moet worden ingegrepen.

Binnen het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie een vaste methodiek om besmettelijke ziekten tijdig te detecteren. Brusselse geneesheren melden besmettelijke ziekten aan de geneesheer-hygiënist van de GGC. Deze geneesheer overloopt bovendien ook regelmatig de gegevens over besmettelijke ziekten die door de laboratoria aan de GGC worden doorgestuurd. Ik kan u verzekeren dat er mij vanuit die hoek nog geen berichten over

comme la France, l'Allemagne, la Suisse ou l'Autriche. En Belgique, le pourcentage de renards infectés varie d'une région à l'autre. La zone endémique n'est pas située à Bruxelles mais plutôt dans le sud du sillon Sambre et Meuse, en particulier au niveau du plateau ardennais.

- *Sur base des données européennes disponibles fin 2002, le nombre total de patients atteints en Europe est situé autour de 600. En Belgique, six cas ont été enregistrés depuis 1999.*
- *La population urbaine ne court pas de grand risque. Les catégories professionnelles pour lesquelles la vigilance est de rigueur sont les agriculteurs, les chasseurs, les garde-chasses et les gardes forestiers.*
- *Il n'y a aucune demande de concertation ou de diffusion de la brochure éditée par le gouvernement fédéral. Le gouvernement fédéral partage donc l'avis que Bruxelles n'encourt pas un risque nécessitant une intervention.*

Au sein de la Région de Bruxelles-Capitale, la Commission communautaire commune a développé une méthode pour détecter à temps les maladies contagieuses. Les médecins bruxellois signalent les maladies contagieuses au médecin hygiéniste de la CCC, qui parcourt en outre régulièrement les données relatives aux maladies contagieuses envoyées par les laboratoires à la CCC. Aucun avis concernant la maladie en question ne m'est parvenu. La situation ne nécessite pas des mesures spécifiques ou une concertation avec les collègues du fédéral ou du régional.

Il ne faut pas non plus sous-estimer les risques pour la santé publique. C'est pourquoi mon collègue Cerexhe et moi-même avons convenu de prendre contact avec l'Institut Scientifique de Santé Publique afin de mettre à disposition des médecins bruxellois des brochures relatives à la maladie.

de besmettelijke ziekte hebben bereikt. Om te besluiten denk ik dus niet dat de situatie van die aard is dat specifieke maatregelen of overleg met federale en regionale collega's noodzakelijk is.

Toch mag men de risico's voor de volksgezondheid niet onderschatten. Mijn collega Cerexhe en ikzelf hebben daarom afgesproken om contact op te nemen met het Wetenschappelijk Instituut voor de Volksgezondheid, teneinde een aantal van hun brochures over humane alveolaire echinococcose aan de Brusselse huisartsen te bezorgen.

De risico's zijn niet van die aard dat de hele bevolking moet worden gesensibiliseerd. Het lijkt ons veel zinvoller om enkel de huisartsen bewust te maken van het probleem. Op basis van gegevens over hun patiënten, die bijvoorbeeld al dan niet tot een risicogroep behoren of in een risicogebied zijn geweest, kunnen zij dan bepalen of humane alveolaire echinococcose een waarschijnlijke diagnose is en of er verder onderzoek nodig is.

Ik wil de volksvertegenwoordiger er tenslotte op wijzen dat we in het kader van de Interministeriële Conferentie Volksgezondheid, die op 6 december opnieuw vergadert, verzocht hebben om de werkgroep "overdraagbare ziekten" opnieuw te activeren. Als er zich op federaal niveau – in samenwerking met de gemeenschappen – maatregelen opdringen met betrekking tot overdraagbare ziekten, zullen de beslissingen terzake en hun uitvoering hier aan de orde gesteld worden.

- Het incident is gesloten.

Les médecins généralistes peuvent décider si un examen complémentaire est nécessaire, selon que leurs patients appartiennent ou pas à un groupe à risque ou ont séjourné dans une région à risque.

Dans le cadre de la Conférence Interministérielle de la Santé, le 6 décembre prochain, nous avons réactivé le groupe de travail "Maladies transmissibles". Si des mesures devaient être prises au niveau fédéral - en collaboration avec les communautés - concernant les maladies transmissibles, les décisions en la matière et l'exécution de celles-ci seront mises à l'ordre du jour.

- L'incident est clos.
